

fordi det forekommer mig, at den højtærede Minister har søgt at reducere vort Forslag til næsten slet ingenting, men i Realiteten byder Socialdemokratiets Forslag en ganske anderledes grundig Løsning af hele dette Spørgsmaal, end Tilfældet er med det foreliggende Lovforslag. Vi mener, at dette Lovforslags Vedtagelse vil være en for Samfundet uheldig Afgørelse af denne Sag. Det vil være et daarligt Forlig, hvorved Godsejerne slipper meget billigt til Opfyldelse af Grundlovens § 91, ifølge hvilken Rigsdagen har det i sin Magt at bestemme, hvorledes disse Ejendommens Forhold skal ordnes i Fremtiden. Derfor er det ogsaa lykkedes at faa det konservative Folkeparti med til dette Lovforslag, og det er betegnende, hvad Partiets Ordfører i Landstinget motiverede Partiets Stilling med til denne Sag. Han udtalte bl. a. — jeg maa maaske med den højtærede Formands Tilladelse oplæse et Citat af hans Tale —: „Men vi stemmer ogsaa for det, fordi vi ikke tør udsætte Besidderne for, at Afgørelsen bliver udskudt, saa at en fremtidig Rigsdag maaske vil stille Besidderne og Slægterne endnu mere retsløst. Vi har i Dag hørt Ytringer fra det ærede 2det Medlem for 6te Kreds (Johansen) og det ærede Medlem for 1ste Kreds (Steincke) af samme Parti, der udtalte, at han, skønt han var Jurist, ikke lagde megen Vægt paa det juridiske, d. v. s. Retsgrundlaget. Naar man har hørt saadanne Udtalelser fra den Side og har hørt Udtalelser — ganske vist ikke i Dag, da den højtærede Justitsminister gik ret stærkt imod sine sædvanlige Forbundsfæller; men vi har til andre Tider hørt Udtalelser fra det egentlige Regeringsparti, der gik ud paa, at naar det var en lille Flok Vælgere, det gik ud over, skulde man ikke bryde sig om dem, det skulde man ikke tage sig saa nøje, det betalte sig ikke —, overfor saadanne Udtalelser og overfor den Risiko, der kan være for, at disse Partier igen en Gang i Fremtiden kunde blive et Flertal her i Rigsdagen, mener vi, at vi skylder Besidderne og Slægterne, at Spørgsmaalet løses nu.“ Det er meget betegnende Ord af den konservative Ordfører, og det er vistnok ogsaa meget forstandigt, at de Herrer er gaaet med til at ordne denne Sag nu. Thi jo længere de venter, desto daarligere bliver Vilkaarene for Godsejerne, og de vilde forhaabentlig ikke behøve at vente ret længe, før det vilde blive det socialdemokratiske

Forslag, som blev Lov angaaende denne Sag her i Danmark.

Vi Socialdemokrater ønsker som sagt ikke at være med i dette Forlig mellem de tre Partier, og vi agter derfor at stemme mod Lovforslagets endelige Vedtagelse her paa Rigsdagen. Det er nemlig saaledes med denne Sag, at naar den løses nu, er der ikke mere at gøre ved den, saa er Grundlovens § 91 opfyldt. En anden Sag er det naturligvis, hvad man ellers kan foretage sig med den danske Jord i det hele taget. Men den urimelige Ophobning af Jord paa disse Familiers Hænder i Øjeblikket lige saa megen Jord for ca. 80 Familier, som Danmarks 150 000 Husmænd har i Eje — denne Ophobning af Jord og denne Ophobning af Kapital vil ikke blive i særlig Grad reduceret ved det Forslag, som foreligger her; og det er netop det, vi maa forlange i Kraft af Arbejdets Ret til Adgang til Jorden. At f. Eks. en enkelt Adelsfamilie her i Landet ligger inde med ikke mindre end 13 Herregaarde, er en ganske urimelig Jordfordeling; og jeg vil sige, at det særlig i disse Tider er meget farligt for Samfundet. Men til Ophævelse af saadanne Forhold udrettes der ikke stort ved det Lovforslag, som foreligger her.

Af disse Grunde mener vi Socialdemokrater, at man hellere maa ventelidt med denne Sag end tage det Lovforslag, som nu foreligger. Efter den Stemning, der er nu i Tiden, hvor Arbejdet med stedse stigende Styrke kræver sin Ret, tror jeg, som sagt, ikke, at Ventetiden vil blive ret lang. Desuden har den højtærede Justitsminister selv givet os noget i Retning af en Anvisning i saa Henseende i sin Tale i Landstinget. Han sagde ganske vist først, at det, det gjaldt om, var at skaffe Jord nu — det har den højtærede Minister ogsaa sagt her —, og at der ikke var Tid til at vente. Men senere siger den højtærede Minister i Landstinget meget forstandigt: „Det er jo muligt, at Højkonjunkturen i dette Øjeblik er saa svimlende, at man, selv om man tilbyder Husmændene Jorden uden nogen som helst Udbetaling, ikke kan vente, at Landarbejderne vil kunne skaffe sig Besætning og den ene Tiendedel af, hvad det koster at bygge i dette Øjeblik, men 100 Mill. Kr. og ca. 40 000 Tønder Land vil være til Raadighed for det danske Samfund i 20 Aar efter, at dette Lovforslag er traadt i Kraft, og efter, at Fi-